

אם חכם בני

תלמידי הישיבות צעירי הצאנז מחדשים וכותבים

פרשת חיי שרה - שנה א' גליון ב'

ויקם שרה עפרון ... השדה והמערה ... וכל העץ (כ"ג י"ז), פרעגט הב' יהושע אלבסנדר משה ב"ר ארי' צבי עקשמיין (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד), פארוואס רעכנט די פסוק אויס באזונדער אלס וואס איז דא אינס פעלד? ומתריך הב' אלימלך יחיאל מיכל ב"ר מרדכי הלוי אויסמערליין (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד) אז עפרון האט ליב געהאט געלט און אזוי ווי עס שטיין אין פסוק אוהב כסף לא ישבע כסף (דער וואס האט ליב געלט ווערט נישט זאט פון געלט - ער וויל אלעמאל נאך מער) (קהלת ה' ט') וואלט געקענט זיין אז עפרון זאל טענה'ן אז ער האט פארקויפט נאר די פעלט אן אלס וואס געפינט זיך אין פעלד דעריבער רעכנט די פסוק אויס אלעס כדי עפרון זאל נישט קענען נאכדעם שווינדלען.

שרה המכפלה על פני ממרא (כ"ג י"ט) פרעגט הב' צבי יעקב מרדכי ב"ר אביגדור דוד פעדער (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד) פארוואס דערמאנט די תורה אז די פעלד פון מכפלה איז געווען געבן די פעלד פון ממרא? ומתריך הב' שמחה ב"ר יצחק צבי בלומנפלד (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד) כדי עפרון זאל נישט קענען נאכדעם טענה'ן אז ער האט פארקויפט גאר א צווייטע פעלד אזוי ווי לבן האט אויפגעטוישט רחל מיט לאה:

ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחות קבר מאת בני חת (כ"ג כ'), פרעגט הב' שלמה ב"ר משה בינעטה (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד), פארוואס שטייט מאת בני חת, נישט זיי

במבחר קברינו קבור את מתך, איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך (כ"ג ו'), פרעגט הב' ישכר דוב ב"ר יוסף ישראל גרינוואלד (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד) אויך ווען מען איז מכבד א מענטש איז מען נישט גרייט אוועק צו געבן פאר יענעם מענטש דעם אייגענעם הויז אדער קבר, פארוואס האבן די בני חת אזוי שטארק מכבד געווען אברהם עד כי כך אז יעדער איינער פון זיי איז געווען גרייט איבערצוגעבן זיין אייגענעם קבר? ותריך הב' נתאנל אליהו בהרה"ג ר' יצחק פריעדמאן (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד) אז דאס איז טאקע געווען שלא על פי דרך הטבע דורך די הבטחה פון הקב"ה בפרשת לך לך ואגדלה שמך':

ויקם שרה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא (כ"ג י"ז), פרעגט הב' ישכר דוב ב"ר יוסף ישראל גרינוואלד (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד), בשלמא בפרשת וירא איז דערמאנט אז הקב"ה האט באזיכט אברהם באלוני ממרא ווייל ממרא האט געגעבן פאר אברהם עצה על המילה אבער פארוואס ווערט ממרא דערמאנט דא ביי די קבורה פון שרה? ותריך הב' שמחה ב"ר יצחק צבי בלומנפלד (ישיבה מחזיקי הדת בעלזא - לעיקוואוד), בפסוק גר ותושב אנכי עמכם (כ"ג ד') מפרש רש"י, אהיה תושב ואטלנה מן הדין, קומט אויס אז מיט דעם וואס ממרא האט געלאזט אברהם וואוינען פון זיין שטח איז אברהם געווארן א תושב און האט געהאט די רעכטן צו פאדערן מען זאל אים פארקויפן קרקע.

האבן פארקויפט די פעלד, ומתריץ אז לויטן געווען
האבן בני חת געהאט די רעכט זיך קעגן צושמעלן אז
מען זאל אננעמען אברהם אלס א תושב
און קיינער האט זיך נישט קעגן געשטעלט:

**ואברהם זקן בא נימים וה' ברכך את אברהם
בכל (כ"ד א') פרעגט הב' אברהם**

ב"ר חיים גוטוויין (שיבה מסורת אבות לעיקוואוד) וואס איז
געווען די 'בכל' מיט וואס אברהם איז געבענטש
געווארן, ומתריץ אברהם שאבינו האט געזעהן די גוטס
אין יעדע זאך וואס הקב"ה האט געטון בבחינת 'כל'
מה דעבד רחמנא למב עבד. והב' פנחס ב"ר שמעל
ווייס (שיבה מסורת אבות לעיקוואוד) מתריץ אז 'בכל' איז
מרמז אויף די ברכות וואס יעקב האט באקומען פון
יצחק, עשו האט געמעגהט אז ער דארף באקומען א
חלק פון די ברכות, האט יצחק אים גענטפערט אז מען
קען נישט צוטיילן די ברכות וויבלאד זיי קומען פון
אברהם און ביי אברהם שטייט 'בכל' אלע ברכות
דארפן גיין צוזאמען:

ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל

אשר לו (כ"ד ב') פרעגט הב' משה ב"ר יעקב
יוסף רבינוביץ (שיבה מסורת אבות לעיקוואוד) אין די גאנצע
פרשה פון אליעזר מיט די שידוך פון יצחק ווערט
אליעזר אנגערופן עבד אדער איש און קיין איינמאל איז
די נאמען אליעזר נישט דערמאנט, פארוואס? ומתריץ
אז בשעת א שידוך דערמאנט מען נאר חשובע זאכן
אזוי ווי זכות אבות און מעשים טובים און נישט
פארמעגן מיט קנעכט. והב' אליהו שמחה ב"ר ישעי' יעקב
ריביאט (שיבה מסורת אבות לעיקוואוד) מתריץ אז אברהם
אבינו האט זיך נישט געוואלט משדך זיין מיט אליעזר
ווייל 'אין ארור מתדבק בברוך' און פאר דעם זעלבן
סיבה דערמאנט מען בכלל נישט די נאמען פון אליעזר.

והב' צבי יצחק ב"ר מרדכי ויסברוד (שיבה מסורת אבות
לעיקוואוד) מתריץ אז אליעזר איז געגאנגען בשליחותו פון
אברהם ושליחו של אדם כמותו (א שליח פון א
מענטש איז אזוי ווי דער מענטש אליינס) און אליעזר
האט אויסגעפירט די שליחות פונקט אזוי ווי אברהם
האט געוואלט דעריבער איז דאס אזוי ווי אברהם
אליינס וואלט אויסגעפירט דעם שידוך און נישט
אליעזר:

שים נא ידך תחת ירכי (כ"ד ב') פרש"י שברית

מילה היתה מצוה ראשונה לו. איז דאך
שווער אז 'לך לך מארצך' איז געווען פאר מצוות
מילה, ותירץ הב' יהודה ב"ר יחיאל מעכל ריידלער (שיבה
מסורת אבות לעיקוואוד) אז מילה איז געווען די ערשטע פון
די תרי"ג מצוות מיט וואס אברהם איז באפוילן
געווארן. והב' אפרים יצחק ב"ר שמחה בונם קליין (שיבה
מסורת אבות לעיקוואוד) מתריץ אז 'לך לך' איז געווען נאר
וועגן 'כאן אי אתה זוכה לבנים', און אויך איז באקאנט
אז יצחק האט נישט געקענט געבוירן ווערן פאר
אברהם האט מקיים געווען מצוות מילה, קומט אויס
אז לך לך איז געווען נאר א הקדמה און א הכנה צו
מצוות מילה. והב' ישראל אהרן הכהן ב"ר נתן אפרים
שניידער (שיבה מסורת אבות לעיקוואוד) מתריץ אז מילה איז
געווען די ערשטע מצוה מיט וואס אברהם איז באפוילן
געווארן נישט נאר פאר זיך נאר אויך פאר זיינע
קינדער. והב' מרדכי ב"ר נחום דוד שמראה (שיבה מסורת
אבות לעיקוואוד) מתריץ אז 'לך לך' איז געקומען מיט א
באלוינונג בעולם הזה (ואברכך, ואגדלה שמך, והי'
ברכה) משא"כ מצוות מילה איז נישט געקומען מיט א
הבטחה פון שחר אויף דעם וועלט: